

ningstillæg af Kommunerne, skulde komme i Strid med Bestemmelserne her. Paa ingen Maade! Ivertimod har man her optaget en Bestemmelse, som fører med sig, at saadanne Lønningsstillæg, givne siden den 1ste Januar 1874, ikke medregnes. Hvad nu det foreliggende Forslag til Beslutning angaar, finder jeg ikke Noget at indvende mod dets Vedtagelse. Det ærede Medlem opfordrede gjentagne Gange til at stemme for det og mente, at Alle kunde gjøre det. Dersom jeg selv havde haft den Ære at være Medlem af dette Thing, vilde jeg ogsaa godt kunde have været med dertil. Der staar nemlig her, at man ikke anerkjender den forfatningsmæssige Besættelse for Ministeren til uden Rigsdagens Medvirken at omordne Almueestolelærernes Lønningsforhold. Dette Udtryk varierede den ærede Nedsfører flere Gange i sit Foredrag ved at sige, at der ikke kunde foretages en Reform i Almueestolelærernes Forhold uden ved Lov, og derom ere vi jo Alle enige; det tiltræder jeg selvstændig. Jeg har ikke Noget dertil at sige, men bemærker kun, at det er slet ikke det, der er slet. Det, der er slet, og det, som egentlig har givet Anledning til Aften, er, at man paa givne Forhold har anvendt gjældende Regler i Skoleaordningen af 1814, navnlig dens § 55.

Bøffen: Jeg skal tillade mig at minde om denne Sags Historie, som jo vil være alle de ældre Medlemmer bekendt, men de nye Medlemmer have jo ikke kunnet følge den Forhandling af denne Sag, der er foregaaet i den første Del af Samlingen. Hvad der er passeret, er, at der fra min Side i den første Afdeling af Samlingen blev indbragt et Forslag til Beslutning af Thinget angaaende dette Anliggende, et Forslag, som lød saaledes: „Det Thinget misbilliger den ved den nuværende Kirke- og Undervisningsministers Cirkulærer til Kommunerne truffne Foranstaltning, hvorved det mod Sogneraadenes Villie paalægges Kommunerne at udrede visse nye Lønningsstillæg til deres Skolelærere, opfordrer Thinget Ministeren til at hævde denne Foranstaltning, hvor Sogneraadene ikke frivillig ere gaaede ind derpaa.“ Dette Forslag til Beslutning naaede kun at faae een Behandling her i Thinget. Dets Behandlingsmaade var saftsat saaledes, at det skulde undergives 2 Behandlinger efter Reglerne for et Lovforslags 2den og 3die Behandling. Ved Sagens 1ste Behandling, hvor der var Anledning til at stille Ændringsforslag, blev der stillet nogle, jeg vil just ikke kalde dem mindre væsentlige, Ændringsforslag af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som ikke havde nogen Absigt til at ville blive vedtagne. Men der blev fra anden Side, og da navnlig fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) reist en Del Indvendinger mod det af mig fremskillede Forslag, og disse Indvendinger gif ud

paa, at Forslaget var for svagt, det var for mildt, for blidt affattet, som det ærede Medlem udtrykte sig. Han siger nemlig: „Jeg er ikke tilfreds med Forslagets Form; mig forekommer det nemlig, at den er for svag, for mild, som den ærede Forslagsstiller selv sagde. Den udtrykker efter min Mening hverken tilstrækkelig den Misfornøjelse, som er til Stede omkring i Landet overfor Regjeringens Foranstaltninger, for saa vidt Sagen skal tages fra den Side, eller strengt nok den retslige Opfattelse af det paagjældende Spørgsmaal.“ Længere fremme i sit Foredrag udtalte han, at han var rede til en Beslutning, der er formet i Retning af, at Ministeren ved denne Foranstaltning er gaaet mod Skoleforordningens Ord, Mand og Hensigt. Disse Betragtninger udviklede han videre i et længere Foredrag. Overfor disse Indvendinger, som bleve støttede ogsaa fra andre ærede Talere, udtalte jeg, at jeg var mig fuldstændig bevidst, at det Forslag jeg havde stillet, var mildt i sin Form. Jeg havde ikke tilsigtet at gaa videre, idet jeg udtrykte mig saaledes: „Jeg har ikke tilladt mig at opfordre Thinget til at afgive nogen Dom om Sagens retslige Side, ikke fordi jeg selv personlig er i Tvivl om denne. Det forekommer mig, at Enhver ogsaa i den Henseende er kaldet til at danne sig sin personlige Mening om, hvad man anser for at være det Rette, men det kunde ikke falde mig ind at opfordre Thinget til at optræde som Dommer i dette rent retslige Forhold.“ Men jeg søiede til, at, dersom man fra andre Sider vilde være saa dristig at æske Thingets Dom om dette Forhold, vilde jeg være rede til at tage dette under Overveelse, og da min egen personlige Opfattelse af dette Spørgsmaal ikke var tvivlsom, heller ikke med Hensyn til dets retslige Side, saa vilde jeg ikke have taget i Betænkning at stemme for et saadant Forslag. Jeg var altsaa forberedt paa, at der til 2den Behandling vilde fra ærede Medlemmers Side blive stillet et Forslag, hvori de udtalte, at, hvad den ærede Minister havde foretaget sig, var i Uoverensstemmelse med Skoleloven, altsaa ulovligt, eller hvilket Udtryk man vilde bruge, og jeg kunde ikke dermed have sagt Andet, end at der i og for sig var at gaa videre, end det egentlig forekom mig, at Folkethinget var kaldet til at gaa. Hvem der havde den Opfattelse, at den ærede Ministers Handling var ulovlig, vilde naturligvis alligevel have fuld Adgang til at stemme for et saadant Forslag. Men jeg maa tilstaa, at jeg blev ikke lidet forundret ved at se det Ændringsforslag, som den Gang fremkom til 2den Behandling, og som er det samme Forslag, som nu foreligger. Thi det er jo indlysende, at dette Forslag er saa langt fra at være stærkere, skarpere end det oprindeligt af mig fremsatte Forslag enten i Form eller Indhold, at vistnok Alle ville være enige om, at det er ulige blidere, og at det navnlig ikke ind-